

Teater-biblioteket. N:o 16, För
nervösa fruar : komedi i en akt /

Sv Saml Vitt Sv Dram Saml

TEATER-BIBLIOTEKET. N:o 16.

FÖR NERVÖSA FRUAR

KOMEDI I EN AKT.

AF

POLY HENRION. [Pseud. = Kohl von
Kohlenegg, L.]

PERSONER:
2 Herrar. 1 Dam.

Pris 15 Cents.

CHICAGO.
And. L. Löfströms Förlag.

u. a.

TEATER BILJETTEN N:o 12

FÖR NERVÖSA FRUAR

KOMMEN I EN ÖFT

POLY BEKLETON

INNEHÅLL
1. HERRN OCH FRUEN

1885

1885
1885

PERSONERNA:

HERRN.

FRUN.

GRANNEN.

(Teatern föreställer en liten salong, med dörrar i fonden och på sidorna. Till vänster ett fönster med hvita gardiner och ett praktikabelt fönsterbräde, på hvilket blomkrukor stå. Framför fönstret ett arbetsbord och två små fätöljer, längre bort ett skrifbord. Till höger en kamin med klocka, vaser och dylikt. Framför kaminen ett litet bord och en fätölj. På bordet finnas en ställning med cigarrer och strykstickor. På midten af scenen en soffa och stolar, ställda omkring ett litet rundt bord).

FÖRSTA SCENEN.

FRUN (sitter vid arbetsbordet och broderar. Hon är klädd i elegant morgontoalett). Sedan HERRN.

FRUN (efter en liten paus, suckar hon, lägger ifrån sig arbetet, tar fram ett bref ur fickan och läser det sakt, under det hon lägger armen på bordet och stödjer hufvudet mot handen. Hon ser svärmisk ut). Om det här stod att läsa i en roman, skulle man anse det vara osannolikt, ja, extravagant! Sedan tre dagar bråkar jag förgäves min hjärna för att kunna utfundera hvem som skrivit det här brefvet... Min kammarjungfru bedyrar, att hon inte sett någon... och till man man har jag ännu inte haft mod att säga någonting. (Skakar på hufvudet och fortsätter läsningen).

HERRN (kommer tyst in från vänster. Han har flera tidningar i hand. När han märker brefvet, som frun läser, säger han förnöjdt). Aha! (Kommer ner på scenen).

FRUN (när hon fått se herrn, gömmer hon hastigt brefvet och återtager sitt arbete). Jaså, posten är redan kommen?

HERRN. Ja, min vän, här har jag tidningarna.

FRUN. Ack, ge mig mina. Jag är så nyflken på slutet af den där följetongen, du vet.

HERRN (lämnar frun en tidning och sätter sig, bladdrande i tidningarna, i fätöljen framför kaminen. Han vänder ryggen till hälften åt frun. Det följande talas af båda, under det att de fortfara att läsa). När jag nyss gick genom trädgården, såg jag pastorsns tjänstflicka bära bort tre stora folianter?

FRUN. Ja... kommentarier till Cicero... han bad att få låna dem.

HERRN. Ja, det är sant. Han har en brorson, som är gymnasist. Pojken lär vara hemma under ferierna.

FRUN (lägger förargad ifrån sig tidningen och återtager sitt arbete). Tre långa spalter och ändå intet slut! Det är verkligen gement, att så där låta en stå där midt i situationen!

HERRN (läsande, talar). Ja, kära du, sedan följetongerna utträng-

de böckerna, så få vi romantiken till lifs i homöopatiska doser. I den dyra tiden få själfva sånggudinnorna lof att slå sig på sparsamhet.

FRUN. Jag är aldeles rysligt intresserad af att få se, hur den här romanen kommer att sluta! Hm! Den unge riddaren kommer troligtvis att i det ögonblick, då *hon* känner sig riktigt olycklig, därför att hennes man inte mer bryr sig om...

HERRN. Ha, ha! Så din fantasi arbetar!

FRUN. Ack, nej... jag bara gör mina slutsatser... Jag vet nog hur... (*Lugnt, med en lätt suck*). Så länge vi ännu voro förlofvade, hade äfven du en tanke för det där.

HERRN (*ser på henne*). Det vill säga, att jag skulle inte ha det numera? — Älskar jag dig inte *nu* lika innerligt, lika varmt, som förut?

FRUN. Ack, jag ber dig... låt mig slippa höra det där!... Älska! ... Tyvärr är det en stor skillnad emellan en fästman och... en äkta man. Det märks nog!

HERRN. Damernas vanliga fraser! Men hvad har du egentligen att beklaga dig öfver?

FRUN. Beklaga! — Det faller mig visst inte in! Man vänjer sig så småningom att undvara de där små uppmärksamheterna, med hvilka en artig fästman är så slösande, men som man naturligtvis inte kan pretendera af sin män. Ack, man borde aldrig gifta sig!

HERRN. Ja, i synnerhet när man har ett så excentriskt litet hufvud, som du. För dig är inte en uppriktig och hjärtlig känsla nog... Nej! Själens skall oupphörligt vara som en eldsprutande krater! (*Lugnt*). Kära barn, passionen är en feber...

FRUN. Och du är ju, gud ske lof, mycket frisk!

HERRN. Ja, jag njuter af min lycka med lugn och förstånd och befattar mig inte alls med några efemera hjärnsnöken...

FRUN. Har *jag* några efemera hjärnsnöken?

HERRN (*stiger upp*). Åh, en otalig mängd! (*Skrattande*). Ni fruntimmer, lever ju bara af sånt där! (*Sätter sig midt emot henne vid arbetsbordet*). Hvad tror du väl jag har att tacka för min hastiga seger öfver ditt hjärta? (*Stryker kokett sina mustascher*). Jo, först och främst min vackra uniform! (*Hon vill tala*). Ts... ts!... (*Stryker henne med handen under hakan*). Den tiden svärmade du för tapperhet... ära... hjältedater... (*Sträcker ut sig i fätöljen*). Efter sex veckor fick jag lof att lägga in om afsked — därför att garnisonslifvet inte mera behagade dig! — Bon! — Vi flyttade till hufvudstaden och förde där det angenämaste, lyckligaste lif jag kan tänka mig... då den kvinnliga orolighetsandan återigen kom öfver dig. Nu måste onkel upplåta åt oss det här idylliska lilla skogsslottet, och ett, du, tre befinna vi oss med ett ljuft svärmeri midt uti den mest pittoreska träkighet. I början... ja... då var det förtjusande! — Ack, så hänryckt du var öfver det här medeltids-röfvarnästet! — Ja, nu ha vi inte varit här fulla fyra veckor en gång... och du ser redan dagen i ända så gudsnådlig ut, som om vi varit gifta i hela tio åren!

FRUN. Men, kära du, också så... (*Stiger upp*).

HERRN (*stiger äfven upp och fattar hennes hand*). Men, kära du, också så... står det så till, att med alla de utmärkta egenskaper som

pryda dig, har du ett fel! — Ett enda kanhända! — men ett kardinalfel, som du, tyvärr, mer eller mindre har gemensamt med alla kvinnor... jag menar en viss nyckfullhet i lynnet! — Ni tycker om kriser! Omväxlande händelser, som sätta er i eld och lågor och oupphörligt gifva nytt spelrum åt er fantasi!... Kort och godt... Ni tycker om ombyte! — (*Lätt hotande*). Men längtan efter ombyte och omväxling, min vän, är mycket, mycket farlig för ett kvinnohjärta! Då betyder en stilla lycka ingenting mer! — Då är ni snart inne på önsknings utan klarhet och längtan utan mål... Med ett ord: ni få romantiska griller och (*ry-sande*)... ni bli nervösa!

FRUN (*lifligt*). Nå, det var bara dit jag ville ha dig! När edra egna hjärtan äro alldeles tomma... ja, då förebrå ni oss, att vi äro romantiska, hvilket förmodligen vill säga detsamma som öfverspända eller... nervösa!

HERRN (*skrattande*). Men, kära du, också så...

FRUN (*härmande honom*). Men, kära du, också så... står det så till att med alla de utmärkta egenskaper, som pryda dig, har du ett fel! — Ett enda kanhända — men ett kardinalfel, som du, tyvärr, mer eller mindre har gemensamt med alla män... jag menar en viss nyckfullhet i edra känslor och åsikter. — Före bröllopet flyter bara honung från edra läppar; den lilla fästmän, som ni tycker är så söt, är fullkomligheten själf, och ni göra knäfall för den tillbedda gudomligheten! (*I en annan ton*). Jaha, men efter bröllopet — ja, då bli ni genast fastlig kloka och förståndiga. Då vill ni förstå allting bättre, än vi... och gudinnorna krypa snart ihop till hvardagsmänniskor, som ska' dansa bara efter er pipa. Med ett ord: fyra veckor efter bröllopet är ni inte alls, inte alls, inte alls romaneska!

HERRN (*sätter sig vid kaminen*). Nå, hvad bevisar det?

FRUN. Det bevisar, att hos er kärleken gått upp i rök och ånga!

HERRN (*rycker på axlarna, skrattande*). Ångans kraft är vårt århundrades mest betydande upptäckt.

FRUN. Ja, för er, ja! — Ni kan nu hastigare komma bort ifrån oss... efter bröllopet... och då låta ni den arma hustru sitta där och ha tråkigt, ensam... alldeles ensam! — Jag sa' rök! Det var afsiktligt, det! — Hela dagen i ända röker ni, utan den allra ringaste konsideration för våra kläder, våra gardiner och... våra nerver! — De där vederstyggliga cigarrerna...

HERRN (*lakoniskt*). Aha! Cigarrerna!

FRUN. Jag skulle ingenting säga, om jag under din fästmanstid tillåtit dig röka ens den minsta cigarrrett i mina rum, men...

HERRN (*afsides*). Det kommer sig af att man skämmer bort sin fästmö.

FRUN. Och om jag nu gör några små försök att rädda min våning och min toalett från den där förfärliga skorstensparfymen, och inte har någon smak för att bli tagen för en vandrande ångpanna eller vill ha mina nerver totalt förstörda, så tar min herr man på sig en högviktig min, rycker på axlarna, stoppar en hel bundt cigarrer i fickan och går på klubben.

HERRN (*suckande*). Här finns, tyvärr, ingen klubb!

FRUN. Ja... just därför ville jag flytta hit.

HERRN (*afsidet*). Får väl se... om du inte snart vill flytta till sta'n igen!

FRUN. Och så får den arma hustrun sitta ensam hemma. Vill hon gå på teatern eller i societén,... ja, då har herrn förhinder. Det finns så många föreningar och kommittéer och aftonunderhållningar, gudbevars. Det är märkvärdigt hvad vår tid har öfverflöd på filantropiska idéer och kommunala tillställningar! Morfar och farfar... inte brydde de sig om så'nt där, inte!

HERRN. Ja-a, min vän, men den kommunala anda som nu...

FRUN. Inte är det med den kommunala andan, du gift dig! Det är med *mig*, ja, just med mig. Man kan bli gråtfärdig, när man tänker på hur männen ä' nu för tiden. Lämna de oss inte allena hela dagen, och inbilla sig, att därför att man är så lycklig att ha fått en herre och man, så kan omöjligt allt det där ändå vara farligt för ett kvinnohjärta som är varmt och som...

HERRN (*stiger upp; lugnt*). Nej, hör man på bara! — Du tänker väl inte göra mig förebräelser, därför att jag hyser förtroende för ditt hjärta och din ära?

FRUN. Förtroende, förtroende! Ja, det låter ganska vackert, men ... i vissa fall är för mycket förtroende någonting, som riktigt kan reta en...

HERRN (*leende*). Du skulle kanske tycka mera om ifall jag, utan anledning, vore svartsjuk!

FRUN. Anledning! *Hvem* bryr sig om sådant, när det är fråga om känslor! Och för öfrigt... om du nödvändigt vill ha en anledning, så ... (*maliciöst*) alldeles omöjligt är det visst inte! (*Slår oförmärkt med handen på den ficka, i hvilket brefvet ligger*).

HERRN (*lugnt*). Så du säger?

FRUN. Ja, jag mente bara... Adjö! (*Vill gå*).

HERRN. Nä, hvart går du?

FRUN. In i mitt rum!

HERRN (*med afsikt*). I ditt rum... Hm... sedan ett par, tre da'r är du mycket ofta för dig själf. Hvarför det?

FRUN. En kapis!... Romaneska grillen! Att du gör så'na där frågor, du som har så noga reda på kvinnohjärtat! Ska' jag säga dig sanningen? Ahnej... du förstår inte mycket af det där, du. Adjö. (*Går ut till vänster*).

ANDRA SCENEN.

HERRN (*ensam*). Så där går det! Det är följderna af nutidens guvernantuppfostran! Men jag ska' väl göra slut på *den* historien! Det är en särdeles smickrande fördom, de unga fruarna ha nu för tiden, då de inbilla sig, att alla unga karlar som de träffa på äro mera älskvärda än deras egna män. Emot de där förvirrade idéerna har jag öppnat mitt fälttåg. Framåt på stridens bana! (*Sätter sig vid skrifbordet och skrifver*). Det är ändå märkvärdigt! I den här afsides vrån, där det, om man undantar den gamla pastorn och den ännu äldre skol-

lärarn, på flera mil inte finns någon att umgås med, — inbillar hon sig ha stött på en mystisk riddare, som med anonyma billet-douxer gör hela trakten osäker! Ha, ha! Nå, vi få väl se, om inte dina romantiska idéer ska' flyga sin kos! Se så der! Stilen är oigenkänlig. (*Stiger upp*). Den första biljetten har inte förfelat sin verkan. Den här skall höja effekten genom att uppväcka hennes svartsjuka... så exploderar bomben efter önskan... och friden återvänder. Men hvar ska' jag den här gången inrätta min breflåda? (*Funderar några ögonblick och pekar på fönstret*). Där! Ormen bland blommorna! (*Lägger biljetten på en blomkruka i fönstret*). Hon kommer! (*Sätter sig vid kaminen och blåddrar, till utseendet lugn, i tidningarna*).

TREDJE SCENEN.

HERRN. FRUN.

FRUN. När jag rätt tänker på saken, så... så får jag väl ändå lof att tillstå allt för honom. Min ära, min plikt fordrar det. (*Lutar sig vänligt mot hans axel*). Min vän!

HERRN (*utan att se upp*). Åh, är du redan här igen?

FRUN. Redan?!

HERRN. Höjda tullar! Nya skatter!

FRUN (*tar af honom tidningen och lägger den på bordet*). Nå, men så låt då tidningarna vara! Min vän... jag har något viktigt att anförtro dig.

HERRN. Och det skulle vara?

FRUN (*sätter sig bredvid honom på stolens armstöd*). Du blir väl inte ond på mig?

HERRN (*alltid mycket lugn*). Nej, bevars!

FRUN. Och du gör inte heller narr af mig?

HERRN. Nej, nej!

FRUN. Jo, ser du, jag har uraktlåtit att tala om för dig... men så förstår du mig också så litet...

HERRN. Jag skall framdeles lägga mig riktigt vinn om den saken...

FRUN. Eller är det kanske jag som inte förstår dig!

HERRN (*klappar henne godmodigt på handen*). Nå, låt höra nu!

FRUN. För tre da'r sen fann jag på min toalett... Men jag begriper inte hur det kommit dit...

HERRN. Hvad fann du?

FRUN. Ett litet bref... utan underskrift.

HERRN (*lugnt*). Ser man på!

FRUN. Af nyfikenhet... Ja, jag skulle egentligen inte ha läst det, förstås... men det var så rörande, så poetiskt...

HERRN. ...Att du ändå läste det?

FRUN (*något svärmiskt*). Ja... ända till slut

HERRN. Och det får jag nu först veta!

FRUN. Jag tordes inte förr... Jag trodde att du skulle bli ond eller att... du skulle göra narr af mig.

HERRN. Är den så löjlig, den där biljetten, då?

FRUN. Nej tvärtom! Vill du läsa den? (*Tar fram ett bref*).
 HERRN (*artigt afböjlande*). Nej, läs själf!
 FRUN. Hör nu riktigt på! (*Läser*). "Ensam och öfvergifven... förrirad i denna brusande värld, hade min tillvaro för mig förlorat allt behag. Då såg jag er! En kvinna... hvad säger jag... en ängel ifrån högre sferer hade sänkt sig ned till vår jordiska verklighet." (*Talar*).
 Det är hjärtats sanna språk!

HERRN (*nickar jakande*). Hm, hm.
 FRUN (*fortsätter att läsa*). "Som en blix... som en himmelsk syn bländade denna uppenbarelse mitt öga — och äfven fjärran från er ser jag ännu ständigt denna förtrollande bild, som så plötsligt förvandlat mitt sorgliga lif till en ljuf dröm!" (*Stiger upp*).

HERRN (*belåten. Afsides*). Det där är, på min ära, inte illa alls!
 Ha, ha!

FRUN. Du skrattar?

HERRN. Kors bevars! Jag hör lugnt på, jag!

FRUN. Lugnt?! Det är således alldeles likgiltigt för dig, om man gör din fru en kärleksförklaring?

HERRN. Nä, men då du själf talar om hela historien...

FRUN (*förfirar sig mer och mer*). Men i den här ton fortfar det ända till slutet!

HERRN (*likgiltigt*). Så-å?

FRUN. Och han låter mig förstå, att han ämnar skriva flera bref.

HERRN (*afsides*). Ett är redan på väg!

FRUN (*afbrytande*). Och allt det där bekommer dig ingenting?!

HERRN (*mycket lugn; stiger upp*). Ja, hvad vill du jag skall göra då?

FRUN. Hvad du ska' göra? Ack, min Gud, en man, hvars hustru får ett så'nt bref, ska' väl bli uppretad... orolig! Man fördubblar sin uppmärksamhet... Man söker bevisa, att man själf känner detsamma som... den andre skrifver.

HERRN (*klappar henne godmodigt på kindbenet*). Hvad är det du pratar! (*Afsides*). Det vore ju helt och hållet mot mitt upfostrings-system! (*Skrattar*). Du vet ju, att jag alldeles ofantligt håller af dig! Kom, min lilla vän... det är mycket bättre att vi äta frukost.

FRUN (*utom sig*). Men känner du då ingenting?!

HERRN. Jo... hunger!

FRUN (*sjunker ner i en fåtölj till vänster och håller näsduken för ansiktet*). Ack!

HERRN (*afsides*). Så där ja! (*Pekar på det bref han lagt på blomkrukan*). Nu numro två — och så... (*Drager ett djupt andetag och går ut till höger*).

FJÄRDE SCENEN.

FRUN (*ensam*). O, de männerna! Det hade jag ändå inte tänkt... Jag darrade för att afgifva min bekännelse, och han... går och äter frukost! (*Går uppretad af och an*). Han är således inte en gång svart-sjuk numera! Inte en gång svartsjuk... och det är väl ändå det min-

sta en ung och vacker fru kan begära af sin man! Ack, om jag bara kunde upptäcka honom (*gråter*), som tillber mig! (*Stannar händelsevis vid fönstret och upptäcker brevet*). Hvad är det?! Ännu en biljett? Och det just nu, då jag tillstått allt för min man, och... han... bara... fick... aptit! Ja-a, nu kan jag utan samvetsförebräelse läsa! (*Öppnar beslutsamt brevet*). Återigen ingen underskrift! (*Sätter sig till vänster och läser*). "Dagligen tjasas jag af er anblick, döljande mig själf för edra blickar." (*Förargad*). Men hvarför gör han det, då? (*Hotande vänd emot högra sidodörren*). Tänk, om han inte gjorde det! "Vaken och i drömmen... alltid ser jag er!"... Charmant! "Ack, min älskade..." (*Sårad*). Han blir — i sin exaltation — just som litet ogenerad! "Skänk mig er genkärlek!" (*Stolt och hotande, stiger upp och vänder sig mot högra sidan*). Hörde du't?! "Kan ni väl jämföra mina känslor med likgiltigheten hos en viss person, som aldrig, aldrig kan förstå er!" (*Suckande*). Tyvärr! "Det vore ändå uthärdligt, om icke bakom denna likgiltighet dolde sig något annat!" Hvad för slag! "Om icke bakom denna likgiltighet dolde sig något annat!" Hvad betydade de där dunkla orden? (*Häpen*). Att min man... öfverger mig... för någon annan... (*Fortsätter läsningen i högsta grad irriterad*). "Jag besvär er om några rader till svar... Låt marmorvasen under ert fönster gömma vår ljufva hemlighet." (*Mumlar ännu några ord*). Och inte ett ord mer om min man. Ack, min Gud, hvad skall det betyda! För första gången känner jag hvad svartsjuka vill säga. Och ingen visshet, inga bevis! (*Plötsligt fattad af en tanke, pekar hon på brevet*). Han ska' ge mig visshet! (*Dröjande*). Men jag vet ju inte hvem han är och hur biljetten kommit hit. (*Hon har närmast sig fönstret*). Ha! Därborta vid pastorns grind står en man... Han plockar blommor... (*Svärmiskt*). Blommor? Det är han! (*Besinnar sig ett ögonblick och säger därefter hotande, vänd mot högra sidodörren*). Nu... ska' du bli demaskerad, ja! (*Sätter sig skyndsamt vid bordet och skrifer*). "Hvad vet ni om min man? Har han hemliga äfventyr? Dölj ingenting... jag vill utan skonsamhet veta hela sanningen!" (*Stiger upp och närmast sig fönstret*). Så! (*Tittar förstulet ut*). Han är ännu där! Han har sett mig! Det är synd, att min närsynthet ska' hindra mig att se hur han ser ut... Jag tror... ja... han helsar. (*Nickar, efter någon tvekan, hälsande med hufvudet*). Mod! Han ska' se hur jag låter brevet falla ned i vasen. (*Kastar ut biljetten och aflägsnar sig hastigt från fönstret*). Ah! Se så där ja, min herr man, nu få vi se, hvem det är som tycker om kriser och omväxling! Hycklare! (*Sätter sig och arbetar*).

FEMTE SCENEN.

FRUN. HERRN.

HERRN. Det var en rasande god frukost!

FRUN. Jaså, är du redan här igen?

HERRN. Redan?. (*Vill fatta hennes hand*).

FRUN (*rycker på axlarna*). Hm!

HERRN. Du är ledsn, tror jag... Hvarför det?

FRUN (*ironiskt*). Ledsen? — Det faller mig visst inte in! Jag tänkte tvärt om på vårt samtal nyss, på beständigheten af din kärlek...

HERRN. Du tviplar då på den?

FRUN. Nej, visst inte... En resignerad hustru vet att finna sig vid sin mans likglitighet... så vida inte bakom denna likglitighet (*ser strängt på honom*) döljer sig något annat.

HERRN (*afsides, leende*). Aha, hon har läst numro två!

FRUN. Nå-å? Har du ingenting att svara?

HERRN. Jag? Ne-ej! Medan dina tankar nu igen sysslade med efemera hjärnspöken, så råkade äfven jag midt under frukosten ut för de besynnerligaste funderingar. Om din anonyme korrespondent verkligen skulle vara så oförsynt att fortsätta med sina eldiga kärleksbref...

FRUN (*arbetar fortare för att dölja sin förlägenhet*). ... skulle jag visa hans bref för dig...

HERRN (*betraktar henne*). Åh! Skulle du?

FRUN (*förlägen; nickar jakande*). Hm!

HERRN (*studsar; afsides*). Men hon visar mig inte brevet! (*Går orolig och hvisslande till det lilla bordet och tager sig en cigarr. I detta ögonblick inkastas genom fönstret en i ett papper inlindad liten sten, som faller ner framför fruns stol*).

FRUN (*springer hastigt upp och sätter sin fot på stenen för att gömma den*). Hans svar.

HERRN (*utan att hafva märkt hvad som förefallit, tager efter någon besinning cigarren ur mun*). Jaså... Jag får ju inte röka här inne. Nerverna! Nå, emot det där finns då ett medel. (*Går ut till höger*).

SJÄTTE SCENEN.

FRUN (*ensam. Tager hastigt upp stenen och vecklar ut papperet med feberaktlig oro*). Den här gången är det med blyerts... och så oläsligt att man knappast kan känna igen stilen... (*Läser*). "Min goda hennes nåd! Skulle det vara *mig*, ert bref gäller? Hur det än må vara, ska' jag gömma det som en dyrbar autograf... Om er herr man är så obegripligt kortsynt, att han skulle kunna föredraga någon annan framför hennes nåd... det vet jag platt inte." Hvad för slag! "Men då jag ofta hälsar på hos min kusin, postmästarn, så har jag kommit under fund med, att er herr man redan två gånger lämnat in bref, adresserade till en dam i hufvudstaden." (*Utom sig*). Han korresponderar med ett fruntimmer! (*Då herrn inträder gömmer hon hastigt papperslappen i fickan*).

SJUNDE SCENEN.

FRUN. HERRN.

HERRN (*med hatt och ridspö och brinnande cigarr i hand*). Adjö, min vän!

FRUN (*strängt*). Hvart tänker du gå?

HERRN. Jag tänker göra en liten promenad och... röka en cigarr. (*Afsides*). Och undersöka marmorvasen. (*Går bakom soffan*).

FRUN (*ställer sig i vägen för honom; med styrka*). Du får inte gå!

HERRN (*förvånad*). Inte det?

FRUN. Jag känner nu orsaken till din likgiltighet, din köld emot mig. Du älskar en annan!

HERRN (*godmodigt*). Du är en liten toka

FRUN. Du skrattar!? Denna grymhet...

HERRN... ska' jag förklara för dig, när jag kommer tillbaks. (*Vill gå*).

FRUN. Nej, nu eller aldrig! Mättet är fullt! Du skall rättfärdiga dig eller... måste vi skiljas!

HERRN (*plötsligt allvarsam*). Redan!? Ah! (*Lägger ifrån sig hatt och ridspö. Mycket lugnt*). Sätt dig, min vän.

FRUN (*förvånad*). Hvad vill...?

HERRN (*skjuter henne mildt ned på soffan och sätter sig bredvid henne*). Sätt dig... Jag tror att du nu är mogen!

FRUN (*förvånad*). Mogen!?

HERRN. Se så, var nu lugn! Alltse'n vi gifte oss, har jag, som det anstår en försiktig äkta man, gjort grundliga studier öfver de kvinnliga nerverna... och jag har kommit till det resultat, att alla edra underliga grillor och fantasier mycket oftare ha sitt tillhåll i edra exentriska små hufvudknoppar, än i edra ganska friska hjärtan.

FRUN. Du vill väl till slut...

HERRN (*lugnt*). Låt mig tala till punkt! Jag har därför ansett det vara ändamålsenligt, att genom ett praktiskt exempel visa dig, hur långt de där grillerna och den öfverspända romantiken kunna föra äfven de bästa och förträffligaste kvinnor på afvägar och ställa dem i den löjligaste dager. Min stilla och lugna kärlek var inte mera nog för dig, och (*leende*) du kunde verkligen tro, att i den här ödemarken en annan, mera poetisk tillbedjare gick och suckade för dig?

FRUN. Hvad menar du?

HERRN. Jo, ser du, den där anonyma svärmärens, i hvars hänförande språk du var så förtjust...

FRUN. Nå?

HERRN. Det var jag, det... Din man... din prosaiske man!

FRUN. Du?

HERRN. Jaha! Nu är du narrad och liksom litet flat... Du hade inte trott mig om så stor poetisk lyftning! (*Själfförnöjd*). Och ändå har jag den! Alla de där breffven äro prof på min blygsamma fabrication.

FRUN (*förvånad*). Alla?! Äfven det som är skrifvet med blyerts?

HERRN (*förvånad*). Med blyerts?

FRUN. Ja, det där som beskyller dig för...

HERRN (*spränger upp*). Beskyller... mig... (*Afsides*). Hvad är det nu för en ny historia?

FRUN (*tager fram det genom fönstret inkastade brefvet; gladt*). Har du verkligen skrifvit det här? (*Läser*). "Om er man är så obe-

skrifligt kortsynt... Bref adresserade till en dam..." (Ser på honom frågande).

HERRN (*afsidet*). Hvem understår sig att skriva till min hustru!
FRUN. Men hur kunde den här biljetten flyga in genom fönstret?

HERRN (*afsidet*). Genom fönstret?

FRUN. Just när du tog dig en cigarr där på bordet?

HERRN. Den här historien trasslar till sig på ett högst oangenämt sätt.

FRUN. Men så förklara mig då...

HERRN (*förlägen; med tvungen munterhet*). Jo, ser du, jag hade gifvit min betjänt uppdrag att... (*Hastigt*). Får jag se brevet. (*Ämnar taga brevet*).

FRUN (*håller undan brevet*). Och ditt svar?

HERRN (*håpen*). Ditt svar?

FRUN. Ja, — i marmorvasen!

HERRN (*förskräckt*). Hvad för slag? Du har då skrivit till en vildt främmande människa!?

FRUN (*förskräckt*). Till en främmande? Det här brevet är således inte från dig?

HERRN (*utom sig*). Nej!... Jo!... (*Afsidets*). Fan besitta! Det här blir en skön upplösning på min roman! (*Det knackar på fönstret*).

FRUN (*förskräckt*). Herre Gud!

HERRN (*förskräckt*). Någon klappar på dörren!

FRUN. Är det också du?

HERRN. Nej... min ande... Min klappande, ville jag säga... eller kanhända snarare... (*Ser hotande ut*). Kom in!

ÅTTONDE SCENEN.

DE FÖRRA. GRANNEN.

(*En ung man om nitton år, lång med håret struket bakom öronen, snyggt, men tarfligt klädd. Kläderna äro för trånga och för korta, synbarligen urväta. Hela utseendet förräder skolgossen; komiskt, men ändå inte karikeradt. Han har en blombukett och ett försegladt bref i handen. Han går några steg framåt, märker plötsligt herrn och vill hastigt aflägsna sig.*)

HERRN. Min herre!

GRANNEN (*vänder hastigt och lydigt om och kommer, i högsta grad förlägen, ned på scenen, emellan herrn och frun*).

HERRN (*efter en paus; med tvungen höflighet*). Hvad önskar ni?

GRANNEN (*dragande efter andan*). Jag önskade... bara... önska er en god morgon! (*Allmän hälsning under förväning. Liten paus*).

HERRN. Och hvad är det annars, som förskaffar oss äran...

GRANNEN (*förlägen*). Jag... jag är kusin med postmästarn och för med mig det här brevet (*sträcker beslutsamt brevet emot frun*) till hennes nåd! (*Sakta till frun*). Kanske står där någonting om... det andra...

FRUN (*tager brevet, öppnar det och ser på underskriften*). Från

min syster. (*Läser hastigt med ett och annat afbrott*). "Enligt din önskan är er våning nu i ordning. (*Efter ett ögonblicks uppehåll*). I ären när som helst välkomna." (*Läser några ögonblick sakta och lämnar herrn brevet*).

HERRN (*fortsätter läsningen*). "Ifall din hustrus nyckfulla lynne fått nog af landets idylliska ensamhet!" — Ensamhet! — Jag undrar just hvar *den* finns... ty öfverallt, där en ung, vacker fru finns, så trolar genast fan fram en ung karl... och har han inte andra till hands, så... (*ser hänfullt på grannen. Till frun*)... presenterar han sådana exemplar! (*Högt*). Men... det här brevet är adresserat till mig. Hur kommer det sig då, att ni lämnar det åt min hustru?

GRANNEN (*med en smäktande blick på frun*). Jag... jag handlade på hög befallning. (*Visar med tecken hur frun kastat ut brevet genom fönstret*).

FRUN (*flat. Afsides*). Det var en vacker tillbedjare!

HERRN (*ser förvånad på och säger i bestämd ton*). Vill ni vara så god och förklara er tydligare

GRANNEN (*förskräckt.. Naivt*). Jag är oskyldig! (*Drar förlägen och tvekande upp ur fickan det bref som frun kastat ut genom fönstret. Lämnar det åt herrn*).

HERRN (*läser*). "Hvad vet ni om min man?" (*fortsätter läsningen tyst och håller därefter brevet med en sträng blick framför fruns ögon*).

FRUN (*tager hastigt brevet, faller herrn om halsen och säger sakt*). Ah, så jag har burit mig åt!

HERRN (*suckande. Afsides*). Nå, än jag då!

GRANNEN (*smäktande. Afsides*). Hon kysser honom!

HERRN (*ironiskt*). Med hvem har jag egentligen den äran, att...

GRANNEN. Julius Nelle... pastorns brorson... (*Råtar ut sig*).
Gymnasist!

FRUN (*afsides*). En skolpojke!

HERRN (*afsides*). Och på den bengeln var jag svartsjuk. (*Högt, i det han tager fram portmonnäen, artigt*). Hvad är det postbudet ska ha?

GRANNEN. Ingenting... Ah, kors bevars... ingenting.

HERRN. I sådant fall... så... tackar jag förbindligast. (*Hälsar artigt med en åtbörd, som föranleder grannen att mycket förlägen och blyg bocka sig och, efter en blick på frun, gå ut genom fionddörren*).

NIONDE SCENEN.

HERRN. FRUN.

(*Lång paus. Båda äro förlägna. De se emellanåt förstulet på hvarandra.. Ändtligen nämår herrn sig till frun, som står till vänster med bortvändt hufvud*).

HERRN (*utan att se på frun, sträcker ut vänstra handen. Lugnt*). Men så ge mig brefven!

FRUN (*ger herrn ett bref i sänder*).

HERRN (*tar emot dem*). Ett... två...

FRUN (räcker herrn grannens bref förstulet leende). ... och tre.

HERRN (kastar en flyktig blick på grannens bref, ser strängt på frun, kramar krampaktigt ihop breffen och säger lugnt). Räkningen stämmer! (Sätter sig åter vid kaminen och tager en tidning).

FRUN. Den här lektionen skall jag lägga på minnet. (Sätter sig vid arbetsbordet och återtager sitt broderi. De vända ryggen åt hvarandra.. Efter en kort paus, under hvilken man ser att hon är i strid med sig själf, låter frun broderiet falla ner i knäet, lutar sig tillbaka i fätöljen och säger, i det hon lägger hufvudet litet åt höger). Min vän!

HERRN (utan att se upp). Ja?!

FRUN. Det är ju torsdag i dag?

HERRN. Hm... hm... Och i morgon är det fredag, i öfvermorgon lördag...

FRUN. Då är det ju soaré med dans i er klubb?

HERRN. Ja-a, det är soaré med dans...

FRUN (stiger upp, går fram till herrn och leker skälmaktigt med hans lockar). Vet du, då går jag och packar in... så att vi redan i afton kan fara tillbaks till sta'n.

HERRN (efter en förstulen, triumferande blick; med låtsad omsorg). Men, min lilla vän... Stadsluften kommer då igen att skada dina nerver...

FRUN (ger herrn en kyss och säger tokroligt, men graciöst). Jag har inga nerver mer!

HERRN (jublande). Inga nerver?!

FRUN (ger herrn en cigarr och strykstickor). En smula förstånd, när det rör våra känslor... och ett fast förtroende till det närvarandes lycka... Se, det är... någonting för nervösa fruar!

STATION
MICHIGAN
1890

KUNGL. BIBL.

1981-04-10

STOCKHOLM

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

